

Blads, og naar der da til enkelte Tider kan fremkomme en saadan Overproduktion, at det næsten bliver usælgeligt — vi have jo saaledes set i Beretninger fra England, at Smørmarkedet har været demoraliseret af den Grund, idet Smørret jo er en Vare, der ikke kan blive staaende og dog være lige god, men bliver ødelagt — saa falder Prisen paa det, og saa vil, som det ærede Medlem sagde, Landbruget lide i en ganske overordentlig Grad. Der er ogsaa en anden Ting, som er faldet mig ind, idet jeg flere Gange har været tilstede i Landbosamlinger, hvor der er foregaaet Uddeling af Præmier til Husmænd for hyppelig Dykning af deres Lodder. Alle de Foredrag, som ved en saadan Leilighed blive holdte, og den Opmuntring, der kommer frem, gaar stadig ud paa, at det eneste rette Middel, Husmændene have til at forbedre deres Stilling, er at se efter at faae et udvidet Kreaturhold og faae saa meget ud af dette som muligt, og det kan særlig for disse Folks Bedkommende kun ske gennem Meieri, gennem Andelsmeierierne; da Af-faldet derved kan blive paa Marken, er det det eneste Middel, de have til at forbedre deres Stilling. Hvis nu ikke det lykkes at faae fastsat nogen Grændse paa det foreliggende Omraade, er jeg bange for, at alle disse gode Ord, som ere faldne ved saadanne Leiligheder, ville vise sig tilsluttet til at være store Illusioner, og at det til Slutning vil blive til Ødelæggelse for Husmændene. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgtreds (Hansen-Siv) udtalte ogsaa forleden Dag, at, naar Alt kom til All, blev det egentlig et Godseiersspørgsmaal, et Herregaardsspørgsmaal; men saa vidt min Erfaring rækker, passer det ingenlunde. Jeg har selv været Formand for et Andelsmeieri og har været tilstede for at afslutte Kontrakter for et Aar, kort sagt handlet med Produktionen fra et saadan Meieri. Overalt, hvor vi traf Aftaler med Grossererne, hvad enten det var en Efterpørgsel, de sendte omkring, eller vi kom til dem i deres Hjem for at tale med dem om den Sag, var det første Spørgsmaal altid: Hvor stor Produktion have I? Hvor mange Dritler eller Justager kunne I levere om Ugen. Det er en nødvendig Betingelse at vide det, som de senere forklarede os, da de der, hvor de sendte vort Smør hen, nemlig England, sætte saa stor Pris paa, at Mærkerne ere store. De forklarede det igjen paa den Maade, at de sende det til store Handlende der, som have en stor Kundetreds, og der forlanges Smørret aldeles ens i Farven, ens i Indhold, fersk og fint osv. De vilde ikke risikere en Gang at faae et Mærke

og en anden Gang et Andet. Den Kundetreds, som er bleven indarbejdet, afgiver paa denne Maade et tilstrækkeligt stort Marked, saa at de store Handlende ogsaa kunne blive ved at forsyne deres Kunder dermed. Hvor en saadan Produktion kan gaa over til Andelsmeierier eller Fællesmeierier, tror jeg, at den i de allerfleste Tilfælde overstiger Produktionen fra Herregaarde. Hvad det angaar, som det ærede Medlem anførte om Vanstefulighederne ved den ensartede Fodring og den Slags Ting, da er det selvfølgelig, at alle Fælles- og Andelsmeierier have en fastslaaet Fodernorm, der skal bruges overalt, og jeg tænker heller ikke, at der er nogen af den Slags Meierier, som ikke have en Kontrolkomite til at gaa rundt og se efter; og lige saa snart der er en lille Smule i Veien med Mælken enten paa den ene eller anden Maade, faae Bedkommende den uden Barmhertighed tilbage. Jeg tror, at det er et Bevis for, at det ikke er et Herregaardsspørgsmaal; bliver det derimod gjort, som det ærede Medlem sagde, til et Godseiersspørgsmaal, kan der være mere Rimelighed i den Tanke, især naar det ærede Medlem vil udvide Begrebet Gods saa langt ned, at et saadant kan have kun 1 Ko. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds (P. Holm) udtalte forleden Aften, at det vilde se smukt ud, hvis nu Landmanden ved Rigsdagssessionens Slutning, kunde komme hjem med en Svinelov, en Smørlov, en Landbohøjskolelov og en Geværlov. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg vil være glad, hvis vi kunne komme hjem med en god Smørlov. Jeg vil ikke have det Ringeste imod at komme hjem med en god Lov for Landbohøjskolen, idet det er et Punkt, som i meget høj Grad kan komme til at indvirke paa Landbruget, og hvad Geværloven angaar: Ja, i Fjor blev det jo vedtaget at bygge Bygningen. Saa vidt jeg erindrer er Sagen i Aar henvist til Finantsudvalget, og jeg haaber, at de der komme til et fornuftigt Resultat. Hvis det kunde lykkes os saaledes ved flere og flere Leiligheder at komme til at give vort Ja til virkelig gode Love, tror jeg ogsaa, at vi ere nærmere ved at kunne faae vort Nei respekteret, og kunde det lykkes os oven i Kjøbet at komme hjem med en Finantslov, sulde jeg ikke have det Allerringeste imod det. Der er endnu en hel Del Medlemmer, der have talt stærkt imod den Agitation, som truer med at komme ind, ogsaa i dette Spørgsmaal. Jeg kan nu ikke se noget ganske forfrækkeligt i det. Saa vidt jeg har kunnet se, da er det Samme Tilfælde næsten i alle Forhold og paa alle Omraader; den, der søger at faae Noget ført igjennem, han agiterer derfor.